

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. І. п. Домбровського (Хоруцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламы неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Бюджетова комісія.

(X) Головна робота державної ради переложена тепер до бюджетової комісії, зложеної із 48 членів, в котрій з руских послів засідають Романчук і Барвіньський.

Комісія відбуває тепер тричі в тиждень засідання і обирає над державним бюджетом. В середу і в четвер відбували ся там наради над титулом 19 і 20 міністерства просвіти: народні школи (і учительські семінарії), фундації і дотації.

В сій розправі промовляли обидва згадані послы рускі. П. Барвіньський указав передовсім на лихе уміщенє учительських семінарій, особливо мужескої у Львові і в Сокалі, за котрих наєм правительството платить грубі гроші, і домагав ся, щоби після фінансового плану виробленого свого часу радником двору і послом Бером, правительството постарало ся о власні будинки. Відтак виказав на основі статистичних дат урядових, що в учительських семінариях є страшенє переповненє, котре спинає науку і для того праця учителів не може виказати ся корисним успіхом. А головною причиною переповненя є передовсім та обставина, що є виразна заборона міністерства ділити переповнені класи на рівнорядні, так що маємо в поодиноких класах 60—78 учеників або учениць, а другою причиною є, що Галичина особливо східна має ще розмірно за мало семінарій.

Для того домагав ся основаня нових семінарій і поставив резолюцію, щоби прави-

тельство оснувало одну женьську семінарію в східній Галичині, іменно в Коломиї. Бесідник звернув також увагу на те, що учениці, котрі зголошують ся до женьських семінарій, приндєсьть вельми слабе підготовленє в рускій мові, так що належалоб майже всі при вступнім іспиті відпалити, позаяк в женьських школах, особливо у Львові, не учать рускої мови, і для того домагав ся при женьських семінариях утвореня приготовних клас, як се є в мужеских. Крім того домагав ся заснованя 4-класових шкіл вираи руских при семінариях в Перемишлі і Заліщиках і поставив відповідні резолюції.

Дальше обговорював бесідник потребу реформи семінарій, іменно наукового плану, в котрім можна би депо з обнятого там материялу наукового пропустити, і заявив ся проти знесеня клас приготовних і проти доданя V-го року.

П. Барвіньський указав також на недостатчу учительських сил в народних школах в Галичині, де понад 900 громад не має ще шкіл, а більш як 1000 учителів і учительок не має ніякої кваліфікації і домагав ся підвищеня квоти уділюваної міністерством просвіти на курси для тих учителів і учительок, котрі за диспензою від іспиту зрілости зголошують ся до іспиту учительского. З огляду на вельми значну фреквенцію на філософічних віділах можна вже в найблизших роках сподівати ся такого значного приросту учительських сил з кваліфікацією для середних шкіл, що не буде можна їх примістити. Для того шкільні власти повинні тепер уже на посади окружних інспекторів і старших учите-

лів в семінариях приєднувати кандидатів з кваліфікацією для середних шкіл, а в случаю хвилевої ще недостачі таких кандидатів відрочувати обсади до часу, поки такі не зголосять ся. Дальше домагав ся бесідник, щоби міністерство просвіти поручило окремим розпорядком учителям жіночих робіт більше плекати народні вишивки, мережки і інші народні взірці, і щоби як найскорше видало шкільний регулямін, до котрого від себе і Рада шк. кр. подала готовий начерк.

Обговорюючи правне становище і плати учителів і учительок шкіл вирав при семінариях, звернув бесідник увагу на трудну їх працю і важну задачу якої підготовників учительських сил і домагав ся, щоби міністерство по мысли численних петицій управилило їх плати, котрі тепер є значно низші від плат учителів виділових в многих краях, щоби зменшило літа служби на 35 і уможливило їм посуненє до висшої ранги.

Що до Буковини домагав ся п. Барвіньський переміни черновецких семінарій учительських на утраквістичні рускі і румунські і основаня таких же шкіл взірцевих, з огляду на те, що ті семінарії мають приспособляти учителів і учительки для руских і румунських шкіл. Позаяк в краю живе 41% Русинів, 31% Румунів а лише 22% Німців (з Жидами разом), отже руске і румунське населенє займає ³/₄ а німецке лише ¹/₄ краю, а тимчасом учительські семінарії є німецкі. Така реформа є конечно потрібна з чисто педагогічних причин. Крім того домагав ся такого уладженя в черновецкій греко-орієнтальній

В днях жалоби.

1. Нерівно біди.

Вечір. Іду вулицею задуманий. Переді мною виринає мов снід землі бліда стать може 15-літнього хлопця:

— Пане дайте яку дрібничку, моя мати хора!..

Я чув його просьбу і бачив вихуділе лице, блискучі сльозою і запалі очи, відгадував, що він справді потребує, не дурить — а я таки не дав йому тих кілька бідних шелюжків, що пересипувались в кишені мойого сурдута.

Чому я йому не дав їх?..

Я перейшов коло него як глухий; поглянув на него і та його біда видалась мені нараз якось цілком звичайною, що навіть не займав ся дальше нею, сеж звичайна буденна поява на підрі великого міста..

І знов якийсь благальний голос.

Чи тоті бідолахи — думало ся мені — змогли ся нині дратувати мої нерви? Нічо з того, в мене рускі нерви, я здоров, не зблязований декадент, продукт новітної цивілізації!..

Але він просить так крикливо, унедро! Се

якийсь вісповатий чоловічisko, робітник — «вийшов — каже — недавно зі шпиталю»..

Не знати, чи се правда?..

— Дайте панє депо! Я бідний чоловік — споможіть зхорованого!..

Я переходжу попри него — вже й минув його.

Напротив мене іде якийсь панок. Поглянув на «схорованого» поглянув і на мене і — сьміє ся. Чого він сьміє ся?

Оглянувся я, пряхопив бідака на горячій учинку: він грозив мені за плечима пиятуком а прохожі сьміяли ся зі «слабосилого жебрака»..

Я вернув ся і випорожнив свою кишеню. «Схорований» подякував..

Ту прийшов мені на тямку блідий хлопець, в котрого хора мати..

Чому мені більше подобав ся сей грозячий жебрак?..

Ах, неоднаково вони були бідні!

2. Утоплениця.

Я вийшов вечером на місто, глянув на небо — зісувалась власне зьвізда.. Сховзла ся зі своєї дороги, — більше не блисне ніколи..

Іду понад дунайський канал.

Сьвіт заходить потрохи мракою. З довж каналу розсіли ся палати, височенні каменіці.

З їх вікон, з їх боків сьвітять ріжнородні лампи. І здаєсь мені, що та срібна філя під ногами моїми пливуча — се зачарований скарб а ряд домів — сьвітосильна вулиця з одного й другого боку — немов стоючі дві полоси на стороні того скарбу..

Будить мене гамір, крик.

— Дперва ту стояла, розмовляла з якимсь паном.. Він відійшов, вона скочила у воду.. Он там єї парасолька, капелюшок і рукавички!.. Біжить долі водою, вона десь мусить виринути!..

— Що ту склало ся? — питаю. Не відповідає ніхто, всі заняті одночасною розмовою, оповідаєм.

— Молода ще дівчина, літ 17—19! Гарна бльондинка. Я бачив єї в розмові з якимсь панком. Що говорили — того я не почув. Знаю, що говорили піднесеним голосом, значить — перечили ся.. А потому він пішов, а вона.. А дивіть ся там, щось на поверхні води!.. Се вона!.. Поліцай!.. Нема його!.. Так, ту його нема, коли ходить о людске житє!

Кричав якийсь жидок з Леопольдштадту.

— Чи знаєте певно, що то вона? — питають.

— То вона певно!..

— Але навіть не кричала! Коло перевозу

Наукове Товариство ім. Шевченка
отворило в лютім с. р.

КНИГАРНЮ

у Львові при ул. Театральній ч. І.

яка буде мати на складі крім усіх українських книжок також великий вибір книжок з літератури російської, польської, німецької, французької і пнших. Через неї можна буде замовляти книжки і часописи у всіх європейських мовах.

гу борбу з директорами телефонічного товариства, які дозволено їм носити ясні сукні і о-краси в виді ланцюжків, перстенів і т. д. Переступене тої з.борони карано гривною, а за третим разом утратою місця. Вкінці телефоністки застрайкували, і тим приневомили заряд до знесеня сего «драконьського» припису.

— Науки на місяць май д-ра І. Бартошевського. В числі тих Наук о чеснотах Пр. Д. Марії є також Науки о сі состраданю, котрі дуже добре надають ся яко Науки о. страстях Христових. Ціна 3 К. Набути їх можна в книгарнях львівських — Ставропигійській (ул. Руска 3) і ім. Шевченка (ул. Театральна 1), або у автора (Львів ул. Домса 5) також erga intentiones. — В тих книгарнях або у автора можна набути також его Проповіди недільні (по 4 К). — Проповіди страстні (по зниженій ціні 1 К 40 с). — Проповіди похоронні (по зниж. ціні 4 К). — Проповіди празничні (по 4 К) виключно в згаданих книгарнях.

Телеграми

в дия 4. марця.

Будапешт. Нині будуть у п'єсаря на авдйенції: президент угорської палати вельмож гр. Чакі, президент сойму Юст і бар. Даніель.

Париж. З Берліна доносять, що сеї ночі дістали сл злодії до австрійської амбасаді і украли важні документи.

Льондон. Англійське правительство зажадало від Росії 65.000 фунт. штерл. відшкодованя для жертв гульської катастрофи.

Берлін. З Варшави пишуть, що там сконцентровано велику масу війська. В Лоди стоїть тепер 10.000 війська.

Петербург. З Баку доносять, що там згинуло 350 осіб підчас розрухів, а ранених має бути кілька тисячів осіб.

Варшава. Арештовано тут много осіб, а між иншими кількох редакторів.

Надіслане.

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує

при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лінар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

Драматичні твори

Льва Лопатихьського.

До Бразилії, драма з галицького, еміграційного руху в 4. актах. Ціна 80 сот.

Свекруха, комедія з сільського життя в 3. актах. Ціна 60 сот.

Беата і Гальшка, трагедія з другої половини XVI. віка в 5. актах. Ціна 1 К.

Конкурс на мужа, комедія в 5. актах з міського побуту. Ціна 90 сот.

Параця, комедія в 3. актах з побуту літників зі сльвіами. Ціна 2 К.

Перший горальник, фантастичний образ в 3. від-словах.

Laboremus, драма Бернштерне Бернзона, переложена з німецького авторизованого виданя. Ціна 1 К.

Уриель Аноста, трагедія в 5. актах К. Гудцова віршом переложена з німецького.

Яблочникар, комедія в 1. акті, опрацьована після німецького. Ціна 40 сот.

Тогож автора вишшли:

Сольо терно, оповіданє з льотерійних пригод. Ціна 30 сот.

Перед і за кулісами та другі оповіданя.

Перли, шутки та вигадки віршом і прозою.

Хмари-чари, жарти й нежарти віршом і прозою

Небавом виїде:

Ілько Паццак, драма в 5. діях, преміювана на конкурсі Тов. ім. Котляревського.

Набути можна в руских книгарнях у Львові, а у автора ті твори, при яких подана ціна.

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 16. марта 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представленє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської каварні.

Стация почтова телегр. і залізн. Unterthemenau.

Річний оборот поверх 3.000 вагонів.

Унтертеменауска Фабрика

виробів з глини

ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає: гарні плинні кафлеві вського рода і витривалости на хідники, двірці, стайні, подвіри і т. п., дальше плити мозаїкові в тисячах десенів від найпростішого до найбогатшого виконаня (річ а продукция 15 міліонів плит) для перков, шкіль, фабрик і т. д., подвійно поливані камінні рури, комини, ремізові рури, поливані цегли (сухопрасовані з найвисшою витривалостю для палових будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до викладаня стін і фасад, блискучі плити, дахівні вського рода, натуральної краски і поливані у всіх барвах, рури до дренаваня, кафлі до печий. Ілюстровані цінічки даром і оплатно. Число робітників 700.

Важке для іктересоваких.

По цінах найміренніших і найліпшої якости продаємо і доставляємо вські материяли як також фабричні виробы потрібні до будови. В заступстві доставляємо до будови печий кафлевих або камінчикових «побільшувач тепла».

Кредитова Спілка будівничих ул. Третого Мая ч. 7. у Львові.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентованя на 4 прд. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадженя коштів посилки можна прислати гроші чеками Щадницької почтової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жаданє звертає ся вкладку кождого часу, навіть без вповідженя (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє «Джістер» своїм членам на 6 прд. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотечки або доброї поруки.

На парцеляцію і купню більших обтарів треба звертати ся за позичками до «Джістера».

Членами, можуть бути тільки члени обезпечені в «Джістрі».

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів «Джістер» на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. «Джістер» 31/12 1904.

Вкладки:	1.783.673 К.
Уділи членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 К.
Позички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папери:	123.627 К.
Льокації:	169.456 К.
На рах. біжучім:	81.968 К.

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні
- 5 % листи гіпотечні преміювані
- 4 % листи Товариства кредитового земського
- 4 % і 4 1/2 % листи Банку краєвого
- 4 % позичку краєву
- 4 % облігації пропінацийні і всьлякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Др. Величко Григорий.

ПЕРШЕ РУСКЕ ЗАВЕДЕНЄ НАСІННО-ОГОРОДНИЧЕ.

Насія ярип, цвітів, господарскі і т. д. з перворядної фірми ерфуртської.

ЛьВІВ, Личаківська 24.

Росада ярип, цвітів, трускавок і т. д. Корчі. Деревя. Рожі. Цибульки цвітів.

Заведенє огородниче в Скнилові (під Львовом), п. Кульпарків.

Все як найліпшої якости що до добору гатунків і сили кільченя.

Вські замовленя виконує ся як найточнійше і найшвидше.